

tému zjištění nejen o tom, od které doby byl M. do slibu vzatým revidentem Čsl. obilní společnosti, nýbrž že jím byl i v době činu obžalovaného.

Týkají se tedy zmateční stížnosti státního zastupitelství vytýkané vady vnitřního odporu a neúplnosti skutečností rozhodných a je proto zatížen rozsudek i zmatkem podle § 281, čís. 5 tr. ř.

Bylo proto odůvodněné zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti a napadený rozsudek jako zmatečný zrušiti. Jelikož jednak pro nedostatek skutkových zjištění, pokud se týče pro jejich formální vadnost nelze nejvyššímu jako zrušovacímu soudu rozhodnouti ihned ve věci samé, bylo věc vrátiti soudu nalézacímu, aby o ní znovu jednal a rozhodl, řídě se při tom právními názory nejvyšším soudem nahoře vyslovenými.

Čís. 6341.

Pro zanedbání povinné péče může být uznán vinným buď hlavní redaktor periodického tiskopisu, nebo redaktor jeho zvláštní části, nelze však uznati vinnými oba zároveň.

Zvláštní části tiskopisu musí tvořiti zvláštní oddíly a musí býti v tiskopise zřetelně vyznačeny; není-li tomu tak, ručí za obsah zprávy v nich uveřejněné hlavní redaktor.

Jde-li o zanedbání povinné péče, je důkaz omluvitelného omylu považovati za provedený, dokáže-li odpovědný redaktor okolností, které stačí pro objektivní úsudek, že lze tvrzené skutečnosti pokládati za pravdivé; není třeba, aby mu tyto skutečnosti byly v době činu známy, ale stačí, že v této době existovaly.

(Rozh. ze dne 25. dubna 1939, Zm II 57/39.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zamítl zmateční stížnost soukromého žalobce do rozsudku krajského soudu, pokud jím byli obžalováni A. a B. zproštěni podle § 259, č. 2 tr. ř. obžaloby pro přečiny podle §§ 1, 2 zákona č. 108/1933 Sb. z. a n.

Důvody

K zmateční stížnosti co do obžalovaného A.:

Podle zjištění napadeného rozsudku je odpovědným redaktorem periodického tiskopisu, v němž vyšel stíhaný článek, B., kdežto obžalovaný A. je redaktorem slovenské části. Ježto článek, o nějž jde, byl psán česky, došel nalézací soud k závěru, že článek nespadá do slovenské části časopisu. Z tohoto důvodu, jakož i proto, že nebylo dokázáno, že obžalovaný je pisatelem článku, nebo že z jeho nařízení byl článek uveřejněn, zprostil ho nalézací soud obžaloby.

Zmateční stížnost napadá uvedený zprošťující výrok (§ 281, č. 9 a) tr. ř.) a uvádí, že lze žalovati zároveň jak hlavního odpovědného redaktora, tak odpovědného redaktora ustanoveného pro zvláštní část periodického tiskopisu, a dále že stíhaný článek spadl do slovenské části, ježto se týkal událostí pocházejících ze Slovenska.

Zmateční stížnosti nelze přisvědčiti.

V prvním směru je uvést, že podle § 3 tisk. nov. stíhá odpovědnost za obsah zvláštní části periodického tiskopisu jen odpovědného redaktora, který byl zřízen pro zvláštní část, nikoli však redaktora (hlavního), který je odpovědný za obsah celého tiskopisu. Z uvedeného předpisu jasně plyne, že pro zanedbání povinné péče podle § 4 tisk. nov. (v novém znění) může býti uznán vinným buď hlavní redaktor, nebo redaktor zvláštní části, nikoli však oba zároveň, neboť se jejich odpovědnost dělí podle toho, za obsah které části tiskopisu odpovídají jako odpovědní redaktoři.

V druhém směru stanoví § 3 tisk. nov., že takové zvláštní části musí býti v tiskopise zřetelně označeny; tím má býti chráněn zájem napadeného, aby mohl beze zvláštních potíží poznati, kterého z redaktorů má stíhati (srov. rozh. č. 5601 Sb. n. s.). Chybí-li uvedená podmínka, ručí za obsah zprávy hlavní redaktor.

V souzeném případě byl obžalovaný A. ustanoven redaktorem pro slovenskou část tiskopisu. Toto označení není takové, aby bylo lze říci, že je zřejmé (zřetelné), že se odpovědnost redaktora ustanoveného pro zvláštní část tiskopisu vztahuje na zprávy psané česky, třeba se týkaly událostí pocházejících ze Slovenska. Nehledě k tomu nevyhovuje pouhé sepsání článků v různých jazycích a jejich promíšené zařazení vůbec zákonnému požadavku, že zvláštní části tiskopisu musí tvořiti zvláštní oddíly a jako takové musí býti zřetelně označeny. Je proto i za stíhaný článek odpovědný hlavní redaktor B.

Ke zmateční stížnosti co do obžalovaného B.:

Ve stíhaném článku — jehož znění bylo napadeným rozsudkem zjištěno — se uvádí o soukromém žalobci, že je pisatelem dopisu, pro jehož obsah bylo proti němu zavedeno trestní řízení.

Nalézací soud — obíraje se otázkou důkazu omluvitelného omylu — zjistil, že v době otištění článku bylo skutečně podáno na soukromého žalobce četnickou stanicí v P. trestní oznámení pro obsah anonymního dopisu, neboť podle sdělení ústředního četnického pátracího oddělení po srovnání zkoušky písma s rukopisem anonymního dopisu bylo podezření (velmi pravděpodobné), že pisatelem je soukromý žalobce. Nalézací soud sice nemohl zjistiti, že soukromý žalobce je skutečně pisatelem dopisu, má však za to, že z uvedených skutečností plyne, že se obžalovanému podařil důkaz omluvitelného omylu.

Tento výrok napadá zmateční stížnost s hlediska zmatku podle § 281, č. 4, 9 b) tr. ř., jež zřejmě uplatňuje svým obsahem, leč neprávem.

Pokud jde o otázku, zda zjištěné skutečnosti odůvodňují závěr, že se obžalovanému podařil důkaz omluvitelného omylu, je uvést, že se tu vyžaduje dokázání takových okolností, které postačují pro objektivní (průměrný) úsudek, že lze tvrzené skutečnosti pokládati za pravdivé; jde-li o případ zanedbání povinné péče, nevyžaduje se, aby takové okolnosti byly pachateli (odpovědnému redaktoru) známy (subjektivní podklad), nýbrž stačí, že tu takové okolnosti v době spáchání činu byly (objektivní podklad — srv. rozh. č. 5531 Sb. n. s.).

Vzniklo-li proti soukromému žalobci podle zprávy ústředního četnického pátracího oddělení po srovnání písma podezření (velká pravděpodobnost), že je pisatelem článku, a bylo-li pak na tomto podkladě skutečně na soukromého žalobce učiněno trestní oznámení, je přisvědčiti závěru nalézacího soudu, že byly dokázány okolnosti, pro které tvrzená skutečnost mohla býti pak důvodně pokládána za pravdivou (§ 6, odst. 2, písm. b) zák. o ochraně cti). Neobstojí proto zmáteční stížnost, pokud se snaží dovoditi právní mylnost (§ 281, č. 9 b) tr. ř.) výroku nalézacího soudu o tom, že se podařil důkaz omluvitelného omylu.

Ježto si lze takový závěr učiniti již na uvedeném podkladě, nebylo třeba se zabývati dalšími výtkami zmáteční stížnosti, jež činí napadenému rozsudku v tom směru, že řečený výrok opřel ještě o další skutečnosti, zejména o takové, jež vyšly najevo teprve později, po uveřejnění stíhaného článku.

Zmateční stížnost snaží se z předpisu § 4 zák. o ochr. cti dovoditi, že nalézací soud měl vyčkati s výrokem o důkazu omluvitelného omylu, až bude skončeno trestní řízení zavedené proti soukromému žalobci u krajského soudu v P. Ani v tomto směru však není zmáteční stížnost odůvodněna (§ 281, č. 9 b) tr. ř.), neboť z uvedeného předpisu, který předpokládá výčitku, že se proti někomu konalo trestní řízení, ačkoli v něm nebyl uznán vinným, nebo že byl odsouzen, ačkoli trest byl již vykonán, nelze dovozovati povinnost nalézacího soudu, vyčkati výsledku trestního řízení a teprve na tomto podkladě vysloviti, zda se zdařil důkaz omluvitelného omylu o obsahu článku naplňujícího skutkovou podstatu pomluvy podle § 2 zák. o ochr. cti. Byla proto zmáteční stížnost zamítnuta jako neodůvodněná.

Čís. 6342.

Zástupce chudých může býti obviněnému zřízen, jen když o to obviněný žádá a jen pro určité úkony, uvedené výčetno v § 41, odst. 3 tr. ř. K o p o v ě d i opravného prostředku nemůže býti zřízen, ani když o to obviněný žádá.

Zmocnění zástupce chudých, zřízeného pro hlavní přelíčení, pomíjí ukončením hlavního přelíčení.

(Rozh. ze dne 12. května 1939, Zm I 117/39.)